

Nationaal Vlasserij-Suikermuseum
Stoofdijk 1 A
4791 SH Klundert
Tel. 0168 401539
E-mail: info@vlasserij-suikermuseum.nl
Website: www.vlasserij-suikermuseum.nl
Rabo: IBAN: NL21 RABO 0346 7462 56
BIC code: RABONL2U
KvK nr.: H20097300
BTW nr. NL8087.47.605.B.01

Jaarverslag 2013 van de Stichting Nationaal Vlasserij- Suikermuseum.

Samenvatting.

Het jaar 2013 is voor de Stichting Nationaal Vlasserij- Suikermuseum (verder te noemen "het museum") een goed jaar geweest. Het museum draait volledig op vrijwilligers, en in 2013 is het aantal vrijwilligers ongeveer stabiel gebleven.

Het aantal bezoekers was dit jaar bijna 5000. Dat is minder dan vorig jaar, maar dat was toen ook extra hoog door de ruim 1000 bezoekers bij ons 10 jarig jubileum. De eigen inkomsten uit entree en kantine zijn nagenoeg gelijk aan vorig jaar. Mede dankzij een subsidie van € 15.000 van de Gemeente Moerdijk is het museum financieel gezond.

Er zijn in 2013 weer verbeteringen in het museum aangebracht, zo is het meubilair in de ontvangstruimte vervangen waardoor deze ruimte nu een frisse eigentijdse uitstraling heeft gekregen. Verder is een videobewakingssysteem geïnstalleerd zodat de suppoost vanuit de ontvangstruimte overzicht heeft over de expositieruimtes.

Ten behoeve van onze modelbouwers is een ruimte boven de loods ingericht. Hier zullen werkende schaalmodellen worden gemaakt die in de exposities geplaatst gaan worden.

Dit zal de exposities verduidelijken en verlevendigen.

Het afgelopen jaar zijn een aantal besprekingen gevoerd op ambtelijk niveau met de Gemeente Moerdijk om tot een oplossing te komen voor het steeds slechter wordende dak. Deze besprekingen hebben als resultaat opgeleverd dat er plannen zijn gemaakt om tot een geheel vernieuwde kap te komen. Deze kap zal pannengedekt worden. Tevens zal bij de uitvoering hiervan een verdiepingsvloer worden gemaakt zodat het museum meer ruimte krijgt. Dat is hard nodig. De verwachting is dat dit in 2014 gerealiseerd zal kunnen worden.

Verslag

1. De missie van het museum is:

"De vlasserij- en suikergeschiedenis als culturele waarden eigen aan de regio Noord-West-Brabant, zo professioneel mogelijk beheren, uitbreiden, behouden en presenteren door middel van de exploitatie van een museum met een nationaal karakter"

Het museum is lid van de Nederlandse Museumvereniging en is een geregistreerd museum. In 2012 is door de Museumvereniging een nieuw systeem van registratie ingevoerd met een jaarlijkse zelfanalyse. Uit de ontvangen terugkoppeling bleek dat er nog een weg te gaan is om aan de nieuwe uitgebreide normen te voldoen. Het afgelopen jaar is hier nog onvoldoende aan gedaan. In 2014 zal hier flink aan gewerkt moeten worden.

Aan de missie van het museum is in 2013 op de volgende wijze uitvoering gegeven:

2. Bestuur

Het bestuur van het museum heeft 6 x vergaderd. Van deze vergaderingen is een verslag gemaakt, voorzien van besluitenlijst en actiepuntenlijst. De actiepuntenlijst is iedere vergadering aan de orde gesteld en geactualiseerd. Op deze wijze wordt de voortgang van de diverse projecten in het museum bewaakt.

Verder is van elke vergadering een kort verslag gemaakt, dat aan alle vrijwilligers is toegezonden. Op deze wijze zijn alle vrijwilligers op de hoogte van wat er in het museum speelt.

Vorig jaar zijn nieuwe statuten vastgesteld. Op basis van deze statuten is een bestuurs-reglement opgesteld als vervanging van het huishoudelijk reglement. Dit reglement zal op termijn alle regelingen met betrekking tot het museum bevatten, zodat een duidelijk en overzichtelijk geheel ontstaat.

Het bestuur bestaat uit het dagelijks bestuur (bestaande uit voorzitter, vicevoorzitter, secretaris en penningmeester) en de bestuursleden die tevens hoofd zijn van een taakcluster. In 2013 is besloten om de vrijwilligers die zich met het scholenproject "Jet en Jan" bezig houden in een aparte taakcluster onder te brengen. Het hoofd van deze groep zal begin 2014 toetreden toe het Bestuur.

Het museum kent daarmee de volgende taakclusters:

- Collectietaak Vlasserij
- Collectietaak Suiker
- Facilitaire zaken
- Horeca
- Marketing en Media
- Planning en Organisatie Museumbezoek
- Jet en Jan, scholenprojecten

Zoveel mogelijk worden de werkzaamheden binnen de cluster geregeld en uitgevoerd. De clusters stemmen onderling af en rapporteren in de voltallige bestuursvergadering.

Per 31 dec. 2013 was het bestuur als volgt samengesteld:

Dagelijks bestuur: Harm Jan Volkers (voorzitter), Jos Huijbrechts (secretaris, tevens vice- voorzitter) en Bert Cloin (penningmeester).

Clusterhoofden: Theo de Jong (facilitaire zaken), Miranda Keller (horeca), Rien van Dongen (Marketing en Media), Jan van Meer (collectietaak Suiker), Bert de Jong (collectietaak Vlasserij) en Bert Tanis (Planning en Organisatie Museumbezoek)

Verder is besloten het bestuur uit te breiden met het clusterhoofd van de cluster "Jet en Jan", Wim Nelemans. Dit zal begin 2014 geëffectueerd worden.

3. Vrijwilligers

Ook in 2013 kon het museum alleen maar bestaan dank zij een groot aantal enthousiaste vrijwilligers. In 2013 hebben we als vrijwilliger mogen begroeten: Henny den Hollander (Jet en Jan), Bart Gijzen (Facilitaire dienst), Willy Endepoel (Horeca), Piet Nuyten (Vlas) en Bert Beulens (Bibliotheek)

We hebben helaas afscheid moeten nemen van Toon Nachtaam door zijn overlijden.

Verder zijn als vrijwilliger vertrokken Jaques en Bep Littooy, Anneke van der Gaag, Ineke Roelvink, Riet Bol, Cock van Oers, Jo Vermeulen en Anneke de Vries. Vaak was, jammer genoeg, een slechter wordende gezondheid hiervan de oorzaak. Op 31 dec. 2013 telde het museum 75 vrijwilligers.

4. Bezoekers.

Onze bezoekers:	2010	2011	2012	2013
Totaal aantal bezoekers	3517	4192	6211	4926
Opbrengst aan entree	€ 9.651	€ 12.351	€ 16.413	€ 16.410
Opbrengst kantine verkopen	€ 6.981	€ 14.140	€ 19.053	€ 17.642

Natuurlijk was 2012 een uitzonderlijk jaar omdat we toen ons 10 jarig jubileum hebben gevierd met meer dan 1000 bezoekers. Als we 2013 bezien ten opzichte van 2010 en 2011 dan blijkt er in 2013 nog steeds sprake te zijn van een gezonde groei en een gezonde exploitatie.

In de publieksruimte is nieuw meubilair geplaatst. De kunststof tafels zijn vervangen door stevige houten tafels, door een lokaal bedrijf gefabriceerd. Mede door de rustige grijze kleur heeft de ruimte een eigentijdse uitstraling gekregen.

4.1 Individuele bezoekers.

De in 2012 geïntroduceerde audiotour is in 2013 een groot succes gebleken. Vrijwel alle individuele bezoekers hebben hier gebruik van gemaakt en (nagenoeg) de gehele tekst afgeluisterd. De reacties waren positief en de individuele bezoeker verblijft nu ruim anderhalf uur in het museum. Dat is vergelijkbaar met de tijd die de rondleidingen duren.

Om zowel de veiligheid van onze bezoekers alsook de veiligheid van de collecties te vergroten is een videobewakingssysteem geïnstalleerd. Dit is in eigen beheer gedaan, waardoor een belangrijke kostenbesparing is verkregen. Het systeem functioneert prima.

Wel blijft het lastig om veel individueel bezoek te trekken. Klundert is nu eenmaal geen toeristische "hotspot". Hiertegenover staat dat de mensen die wel komen ook echt geïnteresseerd zijn.

4.2 Groepsbezoek

Veruit de meeste bezoekers ontvangt het museum nog steeds in groepsverband. Vorig jaar hebben 159 groepen ons museum bezocht met in het totaal 4376 personen, Dit laat ten opzichte van 2012 nog steeds een stijging zien (2012: 141 groepen met totaal 4221 personen). Deze bezoeken worden over het algemeen door de bezoekers zeer positief ervaren, dit blijkt uit hun mondelinge mededelingen en hun notities in het gastenboek. Deze groepen worden in de expositie begeleid door ervaren en enthousiaste rondleiders, die in hoge mate verantwoordelijk zijn voor de positieve waardering.

Bijna altijd maken groepen ook gebruik van de aanwezige horecafaciliteiten, dit vormt naast de entree een belangrijke inkomstenbron voor het museum. Ook de rondrit in de polder, aansluitend aan het museumbezoek met een van onze vrijwilligers als gids, wordt zeer gewaardeerd..

In 2013 zijn ook bezoeken van het museum gecombineerd met bezoeken aan de suikerfabriek in Dinteloord. We hopen dit in 2014 te kunnen voortzetten.

4.3 Schoolbezoek

In 2013 zijn in het kader van het project "Jet en Jan" weer bijna alle schoolklassen van groep 5 (totaal 21 klassen, met bij elkaar 135 leerlingen) uit de Gemeente Moerdijk in het museum geweest. Dit aantal is veel meer dan in 2012, toen 13 groepen met in het totaal 314 personen deelnamen. Deze verschillen worden voornamelijk veroorzaakt door verschillen in planning bij de scholen.

Van het project Museumschatjes werd 1 groep ontvangen met in het totaal 24 personen

5. De collectie.

5.1 Expositie: Vlasserij

In de expositie van de Vlasserij zijn geen grote wijzigingen doorgevoerd. Grote plannen voor aanpassing/uitbreiding van de expositie zijn er op dit moment niet. Vorig jaar is gestart met het geven van cursussen door ervaren vlassers voor (toekomstige) rondleiders in de Vlasserij. Deze cursus heeft als doel te leren op een verantwoorde en veilige manier met de oude werktuigen en machines om te kunnen gaan.

Eén persoon heeft de cursus met succes afgesloten en kan nu zelfstandig de rondleidingen in de vlasserij geven, inbegrepen het demonstreren van oude werktuigen en historische machines. Ondertussen zijn weer 4 personen gestart met de opleiding.

5.2 Expositie: Suiker

In de Suikerexpositie zijn dit jaar nog geen belangrijke wijzigingen doorgevoerd.

Het paneel dat de ontwikkeling van de suikerindustrie in Nederland interactief moet weergeven werkt helaas nog steeds niet, de problemen met de elektronica konden nog niet worden opgelost.

De "derde gang" in de suikerexpositie is nog weinig samenhangend en wordt niet structureel bij de rondleidingen betrokken. Hiervoor moet nog een concreet plan worden opgesteld.

Gedurende een groot deel van het jaar is een maquette van de suikerfabriek in Zevenbergen getoond. Deze is gemaakt door de modelbouwclub Zevenbergen. De maquette blijkt een grote aanwinst voor de suiker expositie. Er zijn besprekingen gaande om deze maquette op meer permanente basis voor ons museum beschikbaar te krijgen.

Werkende schaalmodellen.

Op de zolder van de loods is een ruimte ingericht voor onze modelbouwers. Deze gaan werkende schaalmodellen (schaal 1:32) maken van delen van de processen in de suikerfabriek. Begonnen wordt de bietenteelt (zaaien-rooien) en sapwinning (broeitrog-diffusietoren). De gereed gekomen modellen zullen in de expositie geplaatst worden. Hierdoor wordt zowel een verduidelijking als een verlevendiging beoogd van de expositie.

Een probleem in de suikerexpositie is dat met name op het gebied van de suikerverpakkingen het collectiebeleid nog nader moet worden ingevuld. Selectiecriteria zijn (nog) niet ontwikkeld. Daar komt bij dat deze verpakkingen nooit bedoeld zijn om bewaard te worden, en mede daardoor de tand destijds slecht weerstaan. In 2013 is het nog niet gelukt hiervoor een duidelijk beleid vast te stellen.

5.3 Buurtbank Brabant

De verhalen van de rondleiders zijn voor een belangrijk deel geconserveerd in de "Buurtbank Brabant" zodat deze niet verloren kunnen gaan. Deze (en meer!) verhalen vanuit ons museum zijn ook buiten het museum te vinden, (<http://www.buurtbankbrabant.nl>). We hebben in de buurtbank nu 23 voorwerpen ingevuld, en bij veel van deze voorwerpen staan meerdere verhalen. Het afgelopen jaar zijn er technische problemen met de buurtbank geweest. We proberen nu de software zelf in beheer te krijgen zodat e.e.a in het museum beter geïntegreerd kan worden.

5.4 Bibliotheek

5.4.1 Boeken

Het museum beschikt over een bibliotheek met meer dan 1.200 boeken over de vlasserij en de suikerindustrie. Het afgelopen jaar is het gelukt om een vrijwilliger aan te trekken die de rubricering van de bibliotheek op zich zal nemen.

5.4.2 Foto's

Het museum beschikt over een fotoverzameling van foto's over de vlasserij en suikerindustrie. Deze foto's zijn opgeslagen in daarvoor bestemde archiefkasten, waarmee de kwaliteit van de foto's zoveel mogelijk behouden blijft. De foto's zijn nog niet volledig gedocumenteerd en er is nog geen beleid voor ontwikkeld.

5.4.3 Digitaal archief.

Het museum beschikt over een groot en uniek filmarchief dat geheel gedigitaliseerd is.

Wat de films uit Suikerindustrie betreft is door Suiker Unie een volledig digitale kopie vanuit de Beeldbank Suiker Unie geplaatst. Het beeldarchief is tevens een back-up voor Suiker Unie. Na overleg met Suiker Unie kan het museum films tonen aan onze museumbezoekers. Het archief wordt met enige regelmaat aangevuld. De originelen zijn in eigen beheer bij Suiker Unie.

Ook is er een aantal films over de Vlasserij digitaal ter beschikking.

6. Veiligheid en Binnenklimaat.

6.1. Veiligheid

Het afgelopen jaar hebben er (gelukkig!) geen noemenswaardige incidenten plaatsgevonden.

In 2013 hebben de volgende activiteiten plaatsgevonden:

- controle Brand en alarmeringssysteem door de fa. HVB
- interne inspectieronde van het museum met de nadruk op elektrische veiligheid.
- controle brandblussers en EHBO door de fa CENO.
- introductie van het eerder genoemde camera bewakingssysteem

6.2 Binnenklimaat

6.2.1. Luchtvochtigheid in de museumruimten

Datarecording

De datarecorders worden 1x per kwartaal gedownload en in grafiekvorm afgedrukt.

In de loop van 2012 waren reeds een tweetal analoge vochtigheidsmeters aangeschaft. Wekelijks worden de afgelezen temperatuur en vochtigheid vastgelegd. Incidenteel wordt de luchtvochtigheid bepaald, op basis van een meting van temperatuur en natteboltemperatuur.

Dit ter calibratie van hygrosaten behorende bij de luchtdrogers en de eigen analoge meters.

Beoordeling metingen

De relatieve vochtigheid komt gedurende het jaar nauwelijks boven de 70% . Dit heeft tot gevolg dat de luchtontvochtigers (die in werking treden boven de 70% RV) nagenoeg niet meer aanslaan. In de winter is er sprake van tamelijk droge periode met een rel. vochtigheid van 20-40 %. Het museum beschikt niet over middelen om de relatieve vochtigheid te verhogen. Tot duver wordt dat gezien onze collectie niet nodig geacht.

6.2.2 Temperatuur

In het stookseizoen blijven de temperaturen in de expositieruimten tussen 16 en 18 gr. C

In de zomer varieert de binnentemperatuur met de buitentemperatuur maar blijft binnen acceptabele grenzen.

In de ontvangstruimte zijn er geen problemen met de temperatuurregeling.

Het energieverbruik (Gas en elektriciteit) in 2013 is met 6000 m³ en 15000 kWh min of meer gelijk aan dat van het vorige jaar.

7. Marketing en Media

7.1 Projecten

- Video-keuzesysteem is volledig operationeel gemaakt.
- Tijdelijke tentoonstelling ingericht "Jaar van de Boerderij".
- Voor het project Jet en Jan heeft de cluster een leverancier voor miniatuurklompjes gevonden.
- We controleren voortdurend de inhoud van de honderden websites waar het museum genoemd wordt of die een pagina hebben over ons museum op onjuistheden.
- We completeren en actualiseren voortdurend de plakboeken met artikelen over het museum.

7.2 Marketingactiviteiten

- Stand ingericht en bemand op beurs van Bus-Idee te Boskoop
- Onze flyers zijn weer op tientallen adressen in West Brabant neergelegd.
- Bij de samenwerking met Boer-Gondisch West Brabant zijn enkele vergaderingen bezocht en worden ideeën uitgewerkt voor een kleinschalige beurs en voor een puzzeltocht langs de deelnemers; ook is informatie aangeleverd voor de BWB-website.
- We hebben ons als museum weer aangemeld voor Museum Schatjes (Museumschatjes brengt kinderen uit groep 3 t/m 6 in aanraking met (museaal) erfgoed in hun omgeving. Met het speciaal ontwikkelde lesmateriaal worden leerlingen aan het denken gezet door vragen als 'Wat is een museum?' en 'Waarom is het belangrijk om dingen te bewaren?'. Vervolgens gaan de leerlingen in het museum op zoek naar de grootste museumschat.
- De cluster heeft onze deelname aan de Kunst en Cultuurroute georganiseerd; dit jaar geen schilderijen tentoonstelling maar een muzikaal optreden van een combo met leden van het Ruimteorkest.
- We onderzoeken voortdurend vanuit welke websites onze website wordt gevonden op internet; om prioriteiten te kunnen stellen bij de inspanningen die we doen om onze gegevens op andere websites te actualiseren en om te bekijken waar we eventueel betaald moeten adverteren.
- Het museum zet regelmatig een pagina op de lokale omroep RTVM.
- We plaatsen stukjes in de Moerdijkse Bode over evenementen en bijzonderheden van het museum.

7.3 Media

- Audiotour voor zowel suiker als de vlasserij gereed
- Buurtbankmeubel (prototype) ontworpen
- Het boekje over de suikerexpositie en de vlasserijexpositie is in concept gereed, het is de bedoeling dit boekje als museumgids te laten drukken en bezoekers de mogelijkheid te geven dit aan te schaffen.

8. Facilitaire zaken

De cluster facilitaire zaken heeft in ook in 2013 heel veel voor en in het museum gedaan.

Dank zij de werkzaamheden van de mannen uit deze cluster kunnen allerlei technische problemen snel worden aangepakt en zijn veranderingen snel door te voeren.

9. Financiën.

Voor het overzicht van de financiën van het museum wordt jaarlijks een rapport opgesteld door Cloin Administratieve Services. Voor details wordt daarom in dit jaarverslag verwezen naar dat rapport.. Het afgelopen boekjaar zijn belangrijke reserveringen gedaan in verband met de realisatie van toekomstige projecten, zoals de verdiepingsvloer. Hiervoor is nu binnen de post "egalisatie reserve groot onderhoud" voldoende geld beschikbaar om de verdiepingsvloer te kunnen laten aanleggen. Toch kon het boekjaar met een nagenoeg neutraal saldo worden afgesloten. De financiële situatie van het museum is dankzij een subsidie van € 15.000 van de gemeente Moerdijk in 2013 gezond te noemen.

10. Evenementen.

In 2013 is door het museum aan de volgende evenementen deelgenomen:

- Gehele jaar: Jaar van de boerderij
- 22 juni: Brabantse Boerendag Verzorgingstehuis "De Brink" - Roosendaal
- 7 sept.: Open Dag Landbouwmuseum Tien Gemeten
- 7-8 en 14-15 sept.: Kunst- & Cultuurroute
- 15 sept.: Monumentendag Vlaamsche Schuur Vroenhout - Roosendaal

11. Cursussen, symposia en dergelijke.

In 2012 zijn door vrijwilligers van het museum de volgende cursussen/ excursies/symposia gevolgd:

- Studiedag Regie in de Regio om West Brabant beter op de kaart te zetten.
- Studiedag "Collectieve Marketing voor Musea" van Erfgoed Brabant.

12. Beleidsvoornemens voor 2014

Grote aanpassingen in het beleid van het museum zijn niet voorzien en worden, gezien de situatie van het museum ook niet noodzakelijk geacht. In grote lijnen zal het huidige beleid worden voortgezet en waar zich kansen voordoen zullen die benut worden.

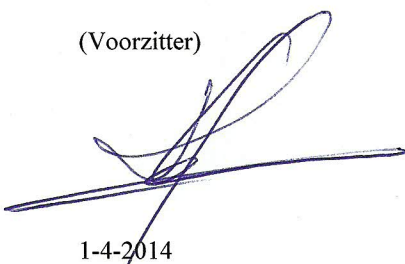
Voor 2014 zijn voorgenomen:

- Herinrichten van derde gang in de suikerexpositie
- Creëren van een adequate depotruimte
- Onderzoeken of een verdiepingsvloer in het museum mogelijk en haalbaar is
- Samen met de Gemeente Moerdijk een oplossing zoeken voor de slechte staat waarin het dak zich bevindt
- Formuleren van een collectie, expositie- en conserveringsbeleid ten aanzien van de suikerverpakkingen
- Formuleren van een beleid ten aanzien van de bibliotheek en fotoverzameling
- Digitaliseren en rubriceren van de fotocollectie
- Beschrijven van de filmcollectie
- Verder invulling geven aan normen gesteld door de Museumvereniging voor de jaarlijkse zelfanalyse.

Ondertekening:

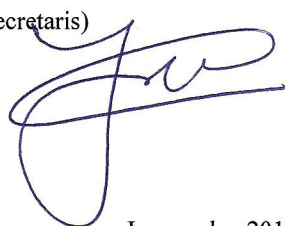
Klundert: 01-04-2014

(Voorzitter)

1-4-2014

(Secretaris)

Jaarverslag 2013

(Penningmeester)

